

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 3

New York, January 20 (Sausio), 1911.

VOL. IV.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30-th St. New York City.
S. Astramskas Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES.

In the United States..... \$1.00
To Foreign Countries..... \$2.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:
"TEVYNĖ", 307 W. 30-th St., New York City.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
kas penktadienis.

S. Astramskas, Administratorius.

PRENUMERATA METUI:

Suvienytose Valstijose..... \$1.00
Kitose viešpatystėse..... \$2.00

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:
"TEVYNĖ", 307 W. 30-th St., New York City.

S. L. A. apsaugos mokestis.

Susivienijimas L. A. moka mirusio nario pašalpgavimui taip:
I laipsnio — \$150.00, II laipsnio — \$300.00, III laipsnio — \$600.00 ir IV laipsnio — \$1000.00. Kiekvienas narys pirma, negu jo pašalpgaviai (paveldėjai) turės tokią tiesią prie košios S.L.A. pašalpos, turi mokėti į apsaugos fondą apsaugos mėnesinę mokestį sulį jo amžiaus ir laipsnio taip:

Amžis	\$150.	\$300.	\$600.	\$1000.
	I	II	III	IV
18—19	.13	.26	.52	.86
19—20	.13	.26	.52	.86
20—21	.13	.27	.53	.88
21—22	.14	.28	.56	.93
22—23	.14	.28	.56	.96
23—24	.15	.30	.60	1.00
24—25	.15	.31	.60	1.02
25—26	.15	.31	.62	1.05
26—27	.16	.32	.65	1.08
27—28	.16	.32	.65	1.08
28—29	.18	.36	.73	1.21
29—30	.18	.36	.73	1.21
30—31	.18	.36	.73	1.24
31—32	.19	.38	.77	1.28
32—33	.20	.40	.81	1.35
33—34	.21	.42	.85	1.41
34—35	.23	.46	.92	1.53
35—36	.24	.48	.97	1.62
36—37	.24	.48	.97	1.62
37—38	.25	.50	1.00	1.68
38—39	.25	.50	1.00	1.69
39—40	.26	.51	1.03	1.72

40—41	.27	.54	1.09	1.82
41—42	.29	.58	1.17	1.95
42—43	.30	.60	1.21	2.05
43—44	.31	.62	1.25	2.15
44—45	.32	.64	1.29	2.25
45—46	.34	.68	1.37	
46—47	.35	.70	1.41	
47—48	.37	.74	1.50	
48—49	.38	.76	1.55	
49—50	.40	.80	1.65	

Prie augščiau minėtų apsaugos mokesčių, kiekvienas narys turi mokėti kas mėnuo dar:

- 9c. Susivienijimo lėšoms.
- 1c. labdarybės tikslams.
- 5c. už organą "Tėvynę".
- 10c. Kuopos reikalams.

Visokios blankos, konstitucijos ir mokesčių knygelės yra gaudamos dovanai pas Susiv. Sekretorių.

Susiv. ženkleliai kainuoja: auksuoti po 25c., auksiniai po \$1.00 ir po \$1.50; gaudami pas Susiv. Išdininką.

Kiekvienas Susivienijimo narys privalo platinti Susivienijimo uždavinius, jo tikslus ir reikalus, saugot Susivienijimą ir jo narius nuo pažeminimo, apsunkinimo ir apgavimo, užlaikant Susivienijimo gerą vardą ir stovį, vedant paveizdingą gyvenimą ir būnat teisingu visuose dalykuose, būt veikliu Susiv. skelbime ir plėtojime, prikalbinėti vertas ir tinkamas ypatas ir, įgyjant jų sutikimą, paduoti į narius.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje gins Lietuvius nuo visokių prispaudėjų, kaip tų, kurie spaudžia juos politiškai ir išnaudoja pinigiskai, taipgi ir tų, ką gadina juos doriškai ir protiskai.

Pildomosios Tarybos adresai ant paskutinio puslapio šio num. "Tėvynės".

NAMINĖ MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti bemokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ūkėsiškos popieros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstijų ūkėsu, Kur ir kada galima paduot prašymą, 4 Ką turi žinoti pakol gausi ūkėsiškos popieros, 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Kągelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court, POTTSVILLE, PA

Tel. Yards 2139 Tel. Canal 2190.

J. P. Rashinskas

Narys S. L. A.

Fotografistas

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už save darbą gvarantuoja
Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
665 West 18th St.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULATIS

Ofiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway,
So. Boston, Mass.

R. H. Morgan

Išdirbėjų bendrovė
ženklai, kepurės, šarpos, vėliavos, antspaudos (pečetys) ir tt. Reikalaukite katalogo su prekėmis.

13 N. Main St.,

SHENANDOAH, Pa

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsilankę lietuvių ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeļaviczū,
124 Millbury St., Worcester, Mass.

Lietuvi, mokinkis fotografijų amato

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už dyką. Platesnių žinių klausk per laišką arba ateik pats po šiuo antrašu:
Jos. Shukis, 20 E. Market st., Wilkes Barre, Pa.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS

P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, žilus, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veselioms, krikdėynams ir šiaip balhams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St: So. Boston, Mass.

Gendroliaus Agentura

Mēs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados turime visų išleistų žodinių ir duodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", "Vienybę Lietuvinkų", "Kataliką" puikų (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygą, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mēs parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir iš kitur, kur kas norėtų atvažiuot ar išvažiuot, turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerogosite. Pas mus pinigai nueis greičiausiai, nes mēs su kitų pinigais nedarom biznio. Reikale užprašom visus.

N. GENDROLIUS,

224 Athens Street, South Boston, Mass.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veselioms, Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistiška atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, teip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreiptis prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas: vyriško ir moteriško didumo. Apleisti auksu ant 20 metu dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpauztytas. Absolutiszkai tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gvarantuotas ant 20 metu. Ypatinga dovana: mes pasiūsimė tą laikrodį ant kiekvieno adreso C. O. D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nei vieno cento. Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LENCIUGBLIS su prikabaliuku už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio,

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

Vienybė apšvietos darbe.

Ko-ko, bet gerų norų mūsų laikraščiams nesto-kuoja. Visi redaktoriai siūlyte siūlosi su savo pata-rimais, kaip pataisyti mūsų laikraštį ir visuomenę. Visi jie sutinka, kad mums reikia vienytis ir dirbti. Kiekvienas redaktorius mėgsta mokyti kitus savo draugus. Peršama dora, etika, bet, turbūt, lietu-vių laikraštija labiausiai atsižymi šiuo receptu: "Vie-nykimės ir dirbkimė!" Tačiau, ar visuomet galima visiems išvienc dirbti, retai kada (jaigu bent kada) teuzklausiama.

"Šaltinis" No. 51, rašydamas apie "Jaunuome- nės ištvirkimą", štai ką pasako:

"Deja, pas mus vis dar atsiranda tokių gudra- galvių, kurie įkalbinėja žmonėms, būk bedieviška mo- kykla esanti visai nekenksminga. Mokytojas, girdi, mokąs vaikus rašyti, skaityti, historijos, aritmetikos ir t.t., na, o juk du kartu du visados bus keturi, ar tai mokys bedievis, ar katalikas.

"Kas tiesa, tai tiesa; šitokie išvadžiojimai nevie- nam žiopiui gali apsukti galvą, bet ištikrųjų jie raiš- ta abiem kojom. Reikia žinoti, jog ir pradinė mokyk- loj tēbėra klausimų, kur mokslas susiduria su tikėji- mu. Tokius klausimus mokytojas bedievis tempia ant savo korpalo ir aiškina juos bedieviškai, nes jis taip yra įsitikinęs. Tai viena. O antra — kiekvie- nas žmogus yra iš prigimimo palinkęs pasidalinti su kitais savo nuomonėmis; pertai ir bedievis mokyto- jas, sekdamas savo palinkimą, dalijasi savo bedieviš- komis pažiūromis su mokiniais, kurie jo klauso; jam tiki, į jį prisiziūri, jį seka".

Rodos, aiškiau ir negalima būtų išreikšti katali- kiškos nuomonės kas link rolės katalikiškųjų ir ne ka- talikiškųjų mokyklų. Taigi išsiaiškina, kad laisvama- niai, socialistai ir katalikai nelengvai galėtų sugy- venti vienoj mokykloj, taip kad jie visi būtų užganė- dinti; taigi galima suprasti, kad kvietimas kunigų, kad svietiškoji inteligentija veiktų sykiu su jais, rū- pinantis mokyklomis, iš vienos pusės, ir kvietimas kai-kurių progresistų geraširdžių, kad kunigai ateitų talkon prie to darbo, iš kitos — pasirodo bergždžiu besitaikavimu. Eina taipogi ant niekų neretai girdi- mi patarimai, kad pamestume besivaidijimus už tikė- jimą ir partijas ir stotume sykiu į darbą ant tautiškai kultūriškos dūvos. Nenoriu nusibost kartojimais, bet atkartuju — tai yra bergždžias darbas, besąmonė, vaikiškumas. Katalikai niekuomet, dėlei savo tikėji- mo principų, nei biskelio neužsileis modernistams, lai- svamaniams, socialistams ir kitiems. Jie tiktai pri- versti yra toleruoti ir lankyti laisvasias mokyklas (ypatingai augštesnesias), nėsant savųjų, katalikiš- kųjų. Tas-pats galima pasakyti ir apie laisvuosius, kurie irgi, nėsant kitokių mokyklų, mokinasi mok- slainėse jiems nepatinkamos pakraipos. Man matosi, iš to, kas pasakyta "Š." apie katalikų atsinešimą link nekatalikiškųjų mokyklų, išsiaiškina, kad jokie laisvųjų gaivalų kompromisai nebūtų užtektini, idant užganė-

dinti katalikiškuosius kunigus.

Dabar galima pasiklausti, ar ir, duokime, socija- listai negalėtų išsistekti vienoj mokykloj su laisvama- niais tautiečiais. Atsakant ant šito klausimo, reikia pasakyti, kad ir galėtų ir negalėtų pilnai susitaikyti; bet visgi jie daug smagiau sugiebtų sugyventi tarp savęs, negu su katalikais. Tačiau ant kai-kurių punktų ir jiems prisieitų kivirčytis; pavyzdin, galėtų pasirodyti nemenkas skirtumas pažvalgose į tautą. Bus karštų tautiečių, kurie žiūrės į tautą, kaipo į ko- kią dogmą, reikalingą pasaulio laimei; didžiuosis sa- vo tauta. Socialistams tas gal pasirodyti paikyste; jų nuomone, tautų palaikymas tai nenaudingas, o gal ir kvailas darbas. Jie žiūrės į tautą, kaip į bereika- lingą produktą, iššauktą tam tikrų aplinkybių: geo- grafiško padėjimo, klimato, maisto etc. Daugumai socialistų galės ateiti mintin, kad lietuvių kalba yra prasta etc. Tokia filosofija, be abejonės, nepatiks karštam tautiečiui. Na, ir gal kilti nesutikimai. Čia tiktai vienas iš susidūrimo taškų, kurie ir vienus, ir kitus nemaloniai pabruzuotų; galima būt priminti daugiau, bet tai nėra reikalo.

Be to, šnekant apie steigimą lietuviškų mokyklų Amerikoje, išpuola priminti, kad socialistai (bent dau- guma jų) nemato, kam lietuviams yra reikalingos lie- tuviškos mokyklos Amerikoje; anot jų, lietuviams nau- dingiau būtų išsimokinti čia angliškos kalbos ir ama- tų amerikoniškose mokslainėse.

Kur mokyklas užlaiko valstija, ten josios turėtų būt ir tankiai yra taikomos taip, kad užganėdinti di- džiausią daugumą, suteikiant tik mokslą ir perdaug nepatronizuojant jokių partijų bei tikėjimų. Tokios-pat turėtų būt visuomenės užlaikomos mokyklos, kurios yra lankomos jaunuomenės įvairių pakraipų ir tikėji- mų. Tačiau, kiek žinoma, tokiomis mokyklomis kunigų neužganėdinsi — jiems reikia grynai katalikiš- kų.

Aš norėjau atkreipti ypatingą atydą į tai, kad mes, tverdami savąsias mokyklas Amerikoje, nereika- lautume sutraukti josna visas partijas: to padaryti mums nepasiseks. Katalikai lai tveria sau katalikiš- kas mokyklas, tautiečiai-laisvamaniai — laisvai tau- tiškas, o socialistai — socialistiškai progresiviškas. Jaigu socialistui patiks tautiškai laisvamaniška mo- kykla arba tautiečiui socialistiška, nieks jūdviejų ne- mes lauk iš ten.

Lai kiekvienas uoliausiai dirba savo pakraipoj, pagal savo nuomonę ir nesišaukia pagalbon tų, kurie yra visai kitoniškų persitikrinimų, nebent norėtų permaintyti tuos jų persitikrinimus.

V. Kuzma.

APŽVALGA.

P-s Antonovas "Keleivio" nr. 2 pataria laikraš- tininkams, kad neniekintų ir nežemintų kalbėtojų vi- suomenės akyse. Esą, kad ir ne visada ir ne visi kalbėtojai užsipelnyja pagyrimo, bet visgi jie varo

svarbų kultūros darbą tarp lietuvių; dauguma lietuvių nemoka skaityti, o, klausant prakalbų, gali šviestis ir, svarbiausia, gauna paraginimus prie apsišvietimo. Anot jo, prakalbos dar ir tuom neša visuomenei naudą, kad suteikia progą pardavinėti lietuvišką literatūrą ir užrašinėti laikraščius, ko turėtų neužmiršti laikraštininkai ir leidėjai savo pačių interesuose, nes, "jaigu ne prakalbos, mūsų laikraščiai ir pusės skaitytojų neturėtų tiek, kiek šiandien turi". Autorius nemano, "kad laikraštininkai vientik dėl pelno leidinėja raštus" ir kad "vientik dėl pelno eina į publiką ir kalbėtojas". Patėmydamas, kad ant kalbėtojo rėkiama ypatingai, kada tasai paima kokią užmokestį už savo darbą, jis sako:

"Nėra abejonės, kad mūsų kalbėtojų uždėtis yra tik pelai už sunkų darbą. Ir, jaigu dar norime, kad tie žmonės nestotų darbe, turime neužkirsti progos jiems, neturime varyt jų iš tos darbo dirvos, kurią mėgsta visa tauta. Kalbėtojai su laikraštininkais turi gyvent vienoj harmonijoje, tuomet tik eis pasekmingiau ir vienu, ir kitų darbas."

* * *

"Draugijos" nr. 47 apie Tolstojų:

"Mirė, sako Šveicarijos laikraščiai, pranašas, bėgęs į tyrus pasislėpti, atsiskyręs nuog pačios, vaikų, šio pasaulio gerybių". Straipsnio autorius St. Perkūnas priduria: "Ištikro bėgo Tolstojus, bet kur nežinia! Gal į tyrus, gal į klioštorių, gal pas saviškius į Kaukazą, gal "dvasios pagautas" paregėjo savo Dievą, Dievą, apie kurį tiek gražių-gražiausių eilių savo nesuskaitytuose raštuose parašė". — "Da jaunas būdamas, Tolstojus vieną kartą, jausdamas savyje neapsakomą galybę, norėdamas it arelis lėkti — lėkti toli-toli, puolė iš savo kambario žemyn per langą, nuduodamas paukščių lėkiojimą. Puolė žemyn, nekilo augštin, baisiai susitrenkė — ką tik prie gyvybės pasiliko. Tasai bausis Tolstojaus gyvenime atsitikimas nesumažina jame begalinio į savę įsitikėjimo. Jisai norėjo areliu visgi būti — ne vien areliu dvasios srytyse, bet net apaštalu, gelbinčiu žmoniją, ką sakau, apaštalu, jo norėta "naują religiją" žmonėms suteikti — religiją be apeigų, visus patenkinančią".

Taip sakąs kasžin koksai tenai ir iš kasžin kur iškastas Biriukovas, Tolstojaus "biografas". Teko pustuzinį Tolstojaus biografijų perskaityti, bet niekur neužėjome, kad Tolstojus būtų kada mėginęs, pasiplasnodamas *rankomis*, skristi nuo savo kambario lango ir daroditi tai, ką areliai ir kiti oro sparnuočiai darodo. Juk reikėtų dar apsukti diktoką skaitlių beprotnamių, idant surasti tokį pamišėlį, kuris, užsimaņęs oru paskraidyti, drįstų purtelėt nuo kokių anturų-trečių lubų pro atdarą langą. Jaigu nedaleist, kad Tolstojus buvo aršiausiu bepročiu, tai prisieina parašyt zero (0, nul) biografui Biriukovui ant kaktos, o p-ą St. Perkūną įvardyt labai naivišku asmeniu. Bet, anot to autoriteto, Tolstojus buvo pilname prote laike to abejotino incidento, nes sako: "Tasai bausis Tol-

stojaus gyvenime atsitikimas nesumažino begalinio į save įsitikėjimo". Reiškia, Tolstojus buvo sveikame prote, tai darydamas ir todėl galėjo pasimokinti, kad ir minties srytyje jam galima buvo laukti tokių pat išeigų, kaip išbandymo paukščiu palakioti. Dailiai išeina, nėra kol...

Perkūnas nepripažįsta Tolstojuje nei pranašo, nei filosofo:

"Tolstojus nebuvo nei pranašas, nei filosofas tikrame to žodžio supratime. Nebuvo "pranašas", kaip kai kurie jį su pasigerėjimu vadina, nes jojo religija — gryno proto religija, sausa, be širdies, be lyri z m o". Kad pasakyta, tai pasakyta! Visišškai užmiršta, kad meilė (Tolstojaus doktrinos siela) tai jausmas.

Įdomus p-o Perkūno išaiškinimas Tolstojaus dievo:

"Tolstojaus Dievas ne asmeniškias Dievas, bet beasmenis — Dievas-gamta, Dievas mechanizmas. Baisu papulti, galima sakyti, į rankas tokio Dievo, nes neišsigelbės joks kūnas", kaip sako šv. raštas. Neišsigelbėjo nei pats Tolstojus. Jisai, kaip tas Pietinės Amerikos paukštis, bėgo nuo Dievo, bijojo dirstelti ramiai jam į veidą — bijojo papulti į savo paties išsvajoto Dievo rankas, bėgo į mums nežinomą vietą, kad ten užbaigti savo pribrendusias dienas". Iš kur St. Perkūnas žino, kad Tolstojus bėgo nuo kokio ten dievo? Nei daugiau, nei mažiau, kaip tik įsivaizdinta pono Perkūno, kaip jis pats būtų jautęsis, bėgdamas nuo Dievo. Be to, Perk. nežino ir negali daroditi, kad Tolstojus bėgo nuo Dievo, bėgdamas iš namų. O gal jis mano, kad Tolstojui bėgimas iš namų reišķė tąpat, ką ir bėgimas nuo Dievo! Tiek čia logikos, kaip primetime, būk Tolstojus norėjo palakstyti areliu.

Perkūnas atranda, kad filosofiškuose Tolstojaus raštuose "pilna sofizmų, nemoksliskumų, naiviškų šv. rašto aiškinimų—tendencijos ir ko tik nori". Girdi, Tolstojus pasigriebęs rašto švento, tik norėdamas "priduoti didelę svarbą savo mokslui — dėlto pulta į šv. raštą ir ten neva jieškota savo neramiai sielai peno. Jo gerai žinota, kad šv. raštas tai šventa visos žmonijos knyga, dėlto gi ten Tolstojaus kreiptasi—tik, dėja, be geros intencijos, lįsta per langą, ne per duris eita... Tolstojus jautėsi galingesniu už Kristų, nes vėliau pasirodė erdvėj ir laike".

Bet klysta Perkūnas, kad sako, būk Tolstojus lindo per langą į šventraščio rūmą — Tolstojus tenai įėjo ar bent mėgino įeiti per proto ir doros duris, ne kokios doros, ale krikščioniškos, prie kurios kunigai ir Perkūnai juk taip ir pretenduoja. Kas liečiasi to, kad Tolstojus skaitęs save galingesniu ar geresniu už Kristų, tai, rodos, p-ui Perkūnui būtų gan riestai, jaigu kas prispirtų prirodyti tam savo tvirtinimui pamatus bei šaltinius. Juk visą laiką Tolstojus mokino sekti Kristų, o ne save.

Na, nors viename daigte o pataikė Tolstojus Perkūnui. Perkūnas pagiria jį už tai, kad "jo norėta demaskuoti visus farizėjus, ant Mozės sosto sėdinčius, ir tas labai jam pavyko. Nes šiandien jau nedaug

apakelių atrasim, kuriems tik moksle vaidinasi išganymas ir atpirkimas”.

Keista! kur Tolstojus teisingai už denunciaciją mokslo užsitarnauja papeikimo; ten, kur jam teisingai primetama atžagareivystė; ten, kur jis pasilieka užpakalyj nuo šios godynės proto — ten jis tik yra ribiai pagiriamas. Ir šiandien yra daug daugiau “tokių apakelių”, kuriems tik moksle išganymas ir atpirkimas, negu keli metai atgal, ir skaitlius jų vis auga, tuo tarpu kaip Tolstojaus tolimos nuo sveikos mokslinės minties svajonės išeina arba turės išeiti iš mados.

Išgelbėk, Viešpatie, nuo tokių kritikų ir teisėjų!

* * *

“Draugo” nr. 6 kun. Tis tyrinėja “Kataliko” pakraipą ir atranda ją toli gražu nekatalikiška; ištraukomis iš to paties “Kataliko” redakcijos pastabų parodo, kaip “Katalikas” veidmainiauja ir kad jam trūksta trijų didžiausių krikščioniškų dorybių: tikėjimo, vilties ir meilės.

Sukritikavęs “Kataliko” katalikystę, kun. Tis perša p-ui Tananevičiai pasijieškoti atsakomesnio redaktoriaus:

“Labai visuomenė nudžiugtų, kad p. Tananevičia ne tiek rūpintųs padidinti laikraštį, kiek pagerinti turinį. Taip, p. Tananevičiai vertėtų pasijieškoti gabesnio redaktoriaus! Reiktų jau syki laikraščiu išsidirbti pakraipą ir josios prisilaikyti. Veidmainiauti nepridera. Būti viename straipsnyje “katalikišku”, kitam bepartivišku arba pirmievišku, būti tarp kataliko ir bedievio, — tai juokinga pozicija... “Negalima dviem viešpačiam tarnauti.”

Reikia pripažinti, kad kun. Tis abelnai duoda gerus patėmijimus ir tik perdaug prasčiokiškai išlenda su savo patarimu atstatyt “Kataliko” redaktorių.

Ar tik neįsteigs “Draugas” biūro parūpinimu redaktorių!

* * *

52 “Kataliko” num., redakcijos patėmijimuose skaitome: “Su išdidybe žiūrima į atliktus mūsų savitraščio mielo “Kataliko” darbus... Seniau “Katalikas” mažas, silpnas, nūdien išbujojo į milžiną, kokio lietuvių kalboje nesutiksi”. Toliaus seka saldžiai aitrūs pasigyrimai, kuriuose redakcija ko-tik neidentifikuoja tėvynės meilę, pasišventimą ir apsišvietimą su “Kataliko” skaitymu. Tai jau ir pati “Saulė” nemokėtų taip išsigirti savęs!

“Kataliko” leidėjas 51 num. savo “fiziško ir dvasiško milžino”, kaip jis pavadina “K.”, iššaukia p-ą A. Olševskį į “kovą” už tai, kad “Lietuva” patalpinu atsišaukimą *Turinčio keturis tikietus* išlaimėjimui J. M. Tananevičiaus (“K.” leidėjo) leidžiamų 7 lotų, kurių traukimas turėjo būti 10 sausio 1909 m., o kurio ir po šiai dienai nebuvo. Keturis tikietus turintis pareikalavo nuo p-o Tananevičiaus per “Lietuvą” arba sugrąžinti pinigų, arba leisti lotus ant loterijos. “Kataliko” leidėjas įsižeidė “Lietuvos” tar-

pininkyste ir sako:

“Kam “Lietuva” spaudina tokius šmeižimus? Pasirodo, kad nėra kas kitas, kaip tik aiškus pasalin-gumas, kad kuom-nors užkenkus savo artymiams. Gal “Lietuva” nori “Kataliko” leidėją iššaukti kovon, tatau galima mielai apsiimti.”

Matyt, “Katalikas” jaučiasi tokiu “dvasišku ir fizišku drūtuoliu”, jog mano turėsiąs ganėtinai spēkų, kad jas eikvoti kovai dėl menkniekių.

Naujus Metus pradėdant.

“Jūsų Susivienijimui reik “įskiepyt” dikčiai naujo kraujo: pasenėjo jis truputį ir susenęs kraujas per mažai duod jūsų organizacijai gyvybės”... Taip anuo laiku išsireiškė vienas kuone ekspertas organizacijų reikaluose, bekalbant su juom apie S.L.A. senų metų stovį. Gal būt tas išsireiškimas buvo labai teisingas, gal būt, kad mūsų Susivienijimas reikalavo to “naujo kraujo”, kitaip tariant, naujos gyvybės ir energijos... Jaigu taip, tai XXV seimas pasirodė pirmos kliasos felčeriu, kuris, užvesdamas visą kiaurai naują tvarką, įskiepijo Susiv. tiek naujo kraujo, jog tas net pradėjo “rėkaut” nuo šios operacijos (Connecticut’o ir Massachusetts valstijų konferencijos). Vienok nespėjo dar peržengti Nauji Metai mūsų slenkščio, o jau lyg pradėdame tēmyti, jog XXV-to seimo “skiepijimas” išeis mūsų organizacijai tikrai “ant sveikatos”. Daugumas mūsų, pamatę XXV seimo nutarimus, manėme, jog tas seimas užmuš mūsų organizaciją ir, kada mus dar pradėjo gąsdint įvairios rūšies šelmiai, ne vienas mūsų buvo net dikčiai nusigandęs, manydamas, kad Susivienijimui atėjo paskutinė valanda... Taip, daugumas mūsų pamatė daktarą su blizgančiu peiliu rankoje, pasilenkusį ties lignoniu ir, neišmanydami apie tikrą padėjimą, nusigando, manant, būk daktaras tikrai nori ligonį papjauti. Tik vėliaus, kada pamatėme tą “supjaustytą ligonį” pagijusiu, sveiku ir drūtu, pradėjome su pasiganėdiniu šypsočiu: žiūrėk, sakome, ėmė ir pagydė, o išrodė pirmiaus, kad ims rakalis ir papjaus... .

Lyginai tas pats pasirodo ir su mūsų Susivienijimu.

Tiems, kurie nenorėjo ar kartais negalėjo įsigilinti į Susiv. stovį — sveikatą, išrodė, kad XXV S.L.A. seimas, supjaustęs į šmotus seną tvarką, yra ne daktaru, bet tikru, atsiprašant, “rakaliu”, kuris “ėmė Susivienijimą ir papjovė”... Tuom kartu pasirodo, jog tas daktaras (Jubilėjinis seimas) padarė gerą operaciją. Teko girdėt, jog, nežiūrint į keliamą triukšmą iš pusės, taip vadinamų, “pirmievių”, nežiūrint į tą triukšmą, naujų sąnarių šiais metais yra ne mažesnis skaitlius. Prieš Naujus Metus, paraginti senos žė-

mos įžangos prie S.L.A., prisirašė apie pilną tūkstantį naujų narių, ko niekadoms pirma nebuvo. Be abejonės, šitie naujai įstoję nariai žinojo, jog nuo Naujų Metų bus nauja tvarka ir, kaip matyt, mielai "lindo į tą naują despotišką jungą" (taip mūsų karšti "liuositybės mylėtojai" supranta ir vadina bent kokią tvarką).

Susiv. Sekretorius ar bent kas iš artimesnių prie Centro ir Redakcijos privalėtų tuos dalykus pranešti visuomenei, nes tas geriausiai parodo visuomenės nuomonę. Pereituose "Tėvynės" numeriuose jau patėmijome, jog visos tos konferencijos, rėkavimai ir neva "visuomenės protestai" pasirodė darbu kelių ypatų, kurios niekur sau ramumo, rodos, neberanda...

Tie patys nariai (dabar suspenduoti), pamatę, kur ir už ką jie pakliuvo, pradeda išaiškinti mums istoriją mūsų "Didžios Susiv. revoliucijos"... Nuo jų girdime, jog vyriausiu "meisteriu" šitos revoliucijos pasirodo tulas ponas Pruselaitis (reik nepamiršti, jog tai tas pats "draugas", kuris pernai runijo ant S.L.A. sekretoriaus vietos ir... neišrunijo...). Už jo pečių, dėlei "sociališko solidariskumo", stipriai atsistojo p. Gegužis su "Keleiviu" ir visos rėdas kitų "žymių" veikėjų. Nedyvai todėl, kad šią kilusią audrą pradėjo vadinti kovą tarp tautiečių ir socialistų, kurie, būk, subankrutinę savo sąjungą, anot piktų liežuvių, bando prisiplakti prie Susivienijimo.

Kaip ten nebūtų, visa "rovolucija" pasirodė esanti didelis humbugas: kur turėjo būt didumas Susiv. narių, visos Susivienijimo kuopos, ten pasirodė tik keli mitrūs (bet neužtektinai) "meisteriai", svilioję porą desėtkų gerų, bet lengvatikių sąnarių. Jie, bekeldami šitą revoliuciją, išputė gražią ir didelę pūslę, bet pūslė pasirodė muilinė ir trūko pirmiaus, negu patys jos "inžinieriai" tikėjosi...

Jaigų Pildomoji Taryba būtų nesususpendavusi tų bunto vadovų, būtume gal ir iki šiolei mane, jog tikrai "visas Susiv." sukilo ir pradėjo galva vaikščioti.

P. T. parodė didelį supratimą savo priedermių ir savam laike Susivienijimas geriau tą apkainuos, negu dabar. Gaila tik, kad, ačiu suspendavimui, nukentėjo kartu su tikrais "bunto inžinieriais" ir tokie, kurie patys yra visai nekalti, o tik laikiniai davė sau akis apdumti. Na, bet, anot Sabuko iš "Kaminkrečio", "kur, ponuli, medžius kerta, ten ir skiedros lekia..." Reik tikėtis, jog ateinantis seimas mokės atskirti tikrus kaltininkus nuo suvadžiotųjų ir teisingai užmokės kiekvienam pagal užsitarnavimą.

O tuom laiku pradėdam Naujus Metus smagiai ir, jaigu tikėti žinioms iš kelių didesnių miestų, tai naujos padidintos posmertinės jau dabar suranda net netikėtai didelį skaitlių ėmėjų.

Laimingos pradžios!...

B. Bajorunas.

Užklausimai ir atsakymai.

Užklasimas.

Ar gal kuopa įvest pašelpą ligoj nariams savo kuopos pagal jai išduotą S.L.A. čarterį? Ar tam reik

tikrą daleidimą gauti?

Norwood, Mass., 113 kp. valdyba:

*S. Vasiliauskas, Pirm.,
B. A. Tumavičius, Sekr.,
L. Daralga, Išd.*

Atsakymas.

Kiekviena kuopa, pasiremiant čarteriu, jai S.L.A. išduotu, turi tiesą įvesti pašelpą ligoj nariams savo kuopos, kas ir dabar daugelyje kuopų yra daroma. Geidžiama, kad kiekviena kuopa tą įvestų. Įvest tokį skyrių kuopoj yra geriausia tokiu būdu: nariai, kurie to reikalauja, susirašo ir išdirba tam skyriui įstatymus ir tokiu keliu tas skyrius tampa sutvertas. Nėra prievartos, kad kiekvienas kuopos narys priguolėtų prie to skyriaus — tik tie, kurie to nori, priguolėti gali. Kiekvienas tokis skyrius turi būt žinioje S.L.A. ir savo kuopos narių.

Susirinkimas tokios kuopos atsibūna taip: pirma atlieka visus reikalus, liečiančius S.L.A., o paskui svarsto kuopos reikalus, liečiančius pašelpos reikalą ligoj.

F. P. Bradchulis, L. L. B.

806 Straus Bldg., Chicago, Ill.

MOKSLO TRUPINIAI.

AR ŽUVYS GIRDI?

Kad šv. Antanas iš Paduos ir sakė žuvims pamokslus, vienok tai dar nėra jokio darodymo, kad jos girdėjo. Pasirodo, kad šventasis žmogus kalbėjo kurtiems sutvėrimams.

Prie garsaus seno benediktinų vienuolyno Kremse, Austrijoj, yra didelis, puikus prūdas, kuriame užsilaiko daugybė žuvies. Kitados vienuoliai skambindavo varpus ir mušdavo bugnus, idant sušaukti žuvis į vietą, kur būdavo mėtoma joms maistas.

Dr. Alois Kreidl netikėjo, kad žuvis galėtų girdėti varpo bei bugno garsą, ir manė, kad, jaigu žuvis susirenka pažymėton vieton prie maisto, varpui skambinant, — tai jos tą daro ne dėlto, jog girdi balsą, bet dėlto, kad jos jaučia virpėjimą bei drebėjimą. Tai gi jis nukako minėtan vienuolynan ištyrų. Ištyrimai parodė, kad jo nuomonė apie žuvių girdėjimą buvo visai teisinga. Paaiškėjo, kad žuvis negirdėjo skambančio varpo, bet rinkosi šėrimo vieton, kada tik tai jos matė žmogų skambinant varpą ir mėtant joms maistą arba kada jos jautė virpėjimą, suteiktą vandeniui žmogaus žingsniais. Kada tas tirinėtojas priartindavo prie šėrimo vietos taip, kad žuvis negalėdavo jo matyti, ir, užsislėpęs už stulpo, traukdavo varpą, žuvis jokios domos, matomai, į tai neatreikdavo, bet, kada jis atėidavo į šėrimo vietą tokiu-pat būdu, kaip kasdieninis jų šėrikas, ir visai neskambindavo varpo, tuoj atplaukdavo būriai žuvių, kurios, nesulaukdamos maisto, vėla greit išsisklaidydavo.

Yra daug į tą panašių atsitikimų, kad žmonės mano, jog tai žuvis gali girdėti, todėl jie neretai var-

toja tam tikras įmones, kuriomis stengiasi prisišaukti žuvis. Taip, japonai, žvejojami, skambalus skambina, bugnus muša, barškalus barškina, šūkauja ir t. t. Tačiau datirta, kad daugelis žuvių negirdi nei didžiausių varpų skambinimo. Auksažvynė, pav., negirdi net tada balso, kada, įleidus vieną galą metalinio ramsčio į vandenį, per kitą brauki smičium.

Uždavus žuvims strichnino, jos pasidaro daug jautresnės; bet ir dabar jos te pajiegia atjausti tiktai ūmus ir smarkius garsus, kaip kad šovimą iš kanuolės ar šautuvo netoli vandens krašto ar prie pat paviršio.

Mokslininkai Langer ir Vulpian atrado, kad, išėmus balandžio smegenis ir tokiu būdu atėmus jam pajautimą girdėjimo, jis visgi daro judėjimus, kada iššauti iš revolverio. Jokių judėjimų toksai be smegenų balandis negalėtų daryti, jaigu ne dasilytėjimo nervai ant jo kūno paviršio. Taipgi ir žuvis, neturėdamos tam tikrų išvystytų girdėjimo organų, kaip augštesniųjų gyvūnų, atjaučia suvirpėjimą oro tiktai savo dasilytėjimo nervais. Suvirpėjimas oro, žinoma, daėina pas žuvis per vandenį.

Idant galutinai persitikrinti, ar žuvis girdi, ar ne, Dr. Alois Kreidl išėmė keliolikai žuvių ausis, ir tos žuvis be ausų taip-pat užsilaikydavo, kaip ir kitos žuvis su ausimis, t. y. tos beausės žuvis nei kiek nepasirodė mažiau girdinčiomis už kitas žuvis, kada šaudyta, bugnyta ir išduota kitoki garsai.

Dr. Alois Kreidl padaro galutiną išvedimą, kad žuvis gali atjausti tiktai smarkius garsus ir tai ačiu grynai mechaniškai stimuliacijai (paakstinimui, padirginimui) dasilytėjimo nervų. Kitoniška tat konkluzija yra negalima, kaip tik, kad pas žuvis kūno paviršis atlieka arba, geriaus sakant, užvaduoja girdėjimo funkciją, ir atjautimas virpėjimų (virbacijų) su pagelba dasilytėjimo nervų atlieka žuvims girdėjimo tarnystę. Suprantama, žuvis ausys gali taip, o gal kiek ir geriau, negu kitos kūno vietos, atjausti virpėjimus.

Pagal *Umschau*.

Iš Lietuvos.

Naumiestis, Suv. gb. Šis miestelis su visoms apylinkėms grynai lietuviams apgyventas, kitąsyk buvęs garsus savo lietuvišku judėjimu, dabar lyg apmiręs. Čia gyveuo ir mirė veikėjas ir rašytojas daktaras Vincas Kudirka (Kapsas), kuris, kaip daugumai žinoma, ant Naumiesčio (Meiškų kalnelio) kapinyno ir guli palaidotas. Kasdieninės kratos, suėmimai, ištrėmimai ir pačių veikėjų išbėgimai—smarkiai atsiliepia nors ant nekalčiausio judėjimo. Uzdarius "Šviesą", vos dabar begyvuoja nieko nešviečiantis "Žiburys" ir girtuokliaujanti po kunigų globa "blaivybė". Buvo inteligentesnių blaivininkų manoma bent gegužinę padaryti, bet vadovas kunigas lyg skersas prie to sumanymo pasirodė. Mat, naudos pinigų iš to nebėra. Buvusieji "šviesiečiai" vietoj uždarytosios "Šviesos" nutarė kitą draugiją įsteigti, knygas pus-

dykiai parduoti, o pinigus... pavesti bene "Žiburėliui" vien tik už tai, kad apturėti garbę.

"V. L."

Pilviškiai, Mariap. pv. Gruodžio 6 d. buvo teisiamas "Žagrės" vedėjas Adomavičius. Nuteistas 8 mėn. kalėjimo. Buvo kaltinamas už tai, kad, būdamas atsargiu, nėjo į karę, bet išbėgo į Angliją.

Skriaudžiai, Mariampolės pav. Visi giriasi—kas skaitymu, kas girtuokliavimu,—o mes skriaudiečiai galime pasigirti žmogžudystėmis. Lapkr. 1 d. jau treči metai suėjo, kaip pas mus prasidėjo žmogžudystės ir per tą visą laiką jau dešimtam žmogui be laiko gyvastį atima. Taip gruodžio 1 d. naktį Gudelių kaime (ten yra aludė ir traktierius) Jurešius su savo draugu mirtinai sumušė savo švogeri J. Mickų, kuris į trečią dieną numirė. Užmušėjai suimti.

Papilė, Šiaulių pav. Mūsų bažnyčioj ši rudenį nustojo didžiuoju varpu skambinti paprastomis dienomis. Žmonės šneka, būk klebono arkliai biją didžiojo varpo balso, bet, ar tai tiesa, neužtikrinu. Turbūt ne, nes laidojant turtinguosius ir dabar skambina didžiuoju varpu, neskambina tik beturčiams. Taip ir praėjusią savaitę, laidojant Pagojų Statkienį, skambino didžiuoju varpu, o kitomis dienomis, laidojant beturčius, neskambina.

"L. O."

Naujas laikraštis. "S. Z. T." praneša, kad lietuviškos moters (progresistės), nesutinkančios su "Lietuvaitės" pakraipa, žadančios 1911 m. pradėti leisti Kaune naują lietuvių moterų laikraštį.

Stolypinas pirkto dvarą. Vokiečių laikraštis "Baltische Post" paduoda žinią, kad ministerių pirmininkas Stolypinas šių metų pavasarį pirkęs Žemaitijoje, netoli Lūšės, Dautarų dvarą savo žentui, jūrininkų kapitoniui Bokui. Praėjusią vasarą tam dvare Stolypinas su pačia viešėjęs dvi dieni.

Išėviamas žinotina. "R. G." rašo iš Liepojaus: gauta žinia, kad Amerikos vyriausybė pavedė generaliniam konsului Londone, neatidedant, būtinai įvesti visuose Anglijos uostuose penkių dienų karantiną visiems išėviamis iš Rusijos, kurie keliauja Amerikon.

"V."

Lietuviai Amerikoje.

Baltimore, Md.

Vietinė lietuviška kolonija skaito apie 6000-7000. Pašelpinių draugysčių yra 8; bet užtektų kokių 2-3-jų, nes Baltimorės lietuviams gyvena visi prie vienos vietos. Tokio didelio draugysčių skaitliaus priežastis yra saumylystė tūly ypatų, kurios, skaitydamos sau už didelę garbę būti draugystės komitete, tveria vis naujas ir naujas draugystėles, idant kaip nors atsiekti tos garbės, įsiskverbti komitetan. Turint tiek draugysčių, kai kurie, kad ir lengvai apsirgę, o gaudami pašėlpą nuo kelių dg-sčių, serga net po kelis mėnesius. Jaigu viena koki draugystė kartais ir norėtų

ištirt, ar tikrai ligonis serga ir dėl kokių priežasčių, tai, kitoms draugystėms dalyko nepaisant, ir ta pati priversta esti mokėti reikalingas ir nereikalingas pašelpas sykiu su kitomis, nes kitaip būna tąsoma po teismus. Taip tuštinant draugysčių iždus, josios priverstos yra mažinti pašelpas; per tai tankiai nukenčia ir tikri ligoniai, prigulinti prie vienos tiktai draugystės. Jaigu tik dvi arba trys pašelpinės draugystės būtų Baltimorėj, tai niekad nesirastų taip daug ligonių, nes iš sirgimo nebūtų pelno. Tai tiek apie pašelpos išnaudojimą. Pridėjus čia dar svetainių ir komitetų algas, kurias išmoka tos pašelpinės draugystės, dar aiškiau pasirodys, kad baltimoriečiams labai nenaudinga dauginti savo draugysčių skaitlių.

Baltimoriečiai ruošiasi prie iškilmingo apvaikščiojimo 26 S.L.A. seimo. Teatrališka draugija, užkviesta 64 S.L.A. kuopos, mokinasi Kudirkos versta dramą "Mindaugis", kurį vaidins laike 26 S.L.A. seimo. Teatrališka draugija buvo pasirinkusi lošti ką-tik parašytą p. V. Nagurnoskio, "Živilės" autoriaus, 5-kių veikmų istorišką dramą "Rutvilė". Kai kurie iš Teatrališkos dr-jos jau ir roles išsirašę buvo ir pradėjo mokintis. Bet atsirado žmonės, kurie, dėl ypatingų nesutikimų su autorium, ėmė jį visai pašmeižti ir subuntavojo Siūvėjų neprigulmingą jūniją, kurie užprotestavo prieš statymą "Rutvilės" ant scenos. Dabar "Rutvilė" loš ta pati Teatrališka draugija per S.L.R.K.A. seimą.

Erškėtis.

Chicago, Ill.

Pirmos kregždės. 8-to sausio Chicago išsiuntė S.L.A. Centran pirmas savo "tūkstantdolerines kregždes"... Tą dieną atsibuvo 36-tos S.L.A. kuopos susirinkimas pagal tvarką ir teises naujos konstitucijos. Šita viena kuopa turės diktą skaitlių sąnarių su padidintomis posmertinėmis: nors šis susirinkimas dėl šio sumaišymo reguliariškų susirinkimo dienų*) buvo sulyginamai labai mažas, vienok čia pat tapo pakeltos 22 posmertinės. Daugiausiai pakelta ant \$1000,00, nes tokių buvo net 12 ypatų, po \$600,00 paimta 8 posmertinės ir po \$300,00 dvi. Suklydimas su susirinkimo diena buvo taip aiškus ir skaudus, jog, pagal vienbalsę nuomonę, nutarta laikyti susirinkimą dar ir sekantį nedėdienį. Tikimasi, jog aplikantų prie naujų posmertinių bus žymus skaitlius, nes čia, ačiu geroms prakalboms ir paaiškinimams, kuone visi supranta, kokią gerovę Susivienijimas padarė, įvesdamas padidintas posmertines už mažesnę prekę, negu bile "insurance" (apsaugos) kompanija.

Šią susirinkimą atidarė tik ką naujai išrinkta kuopos valdyba, kurioj nauju pirmininku yra Dr. A. Zimontas, o raštininkais p. Vyčas ir stud. Šliakis.

Nors tai tik pirma savaitė jų vadovavimo, vienok jie jau spėjo paženklinti savo veiklumą ir tai dar nebile kaip. Pirmininkas Zimontas pranešė susirinki-

*) 36 ta kp. susirinkimus laiko visados antrą nedėdienį, o šiais metais išpuolė 1-as nedėdienis pirmo sausio, antras-gi 8-to; šita aplinkybė daugumą suklaidino kas link to, kuris—8 ar 15 sausis—turi būt antru nedėdieniu mėnesio.

mui, jog jo globon teikėsi maloniai pavesti sekančias premijas (dovanas) ateinantiems metams už prirašymą kuopon naujų sąnarių:

1. p. M. J. Damijonaitis, buvęs kuopos pirmininkas, armoniką už \$15,00.
2. p. V. S. Jokubynas, buvęs "Tėvynės" redaktorius, sidabrinį laikrodėlį už \$10,00.
3. p. A. Olševskis knygų (pasirinkti) už \$5,00.
4. p. J. Tananevičius knygų už \$5,00.
5. p. Jokūbaitis, dabartinis kuopos išdininkas, rakandų už \$5,00.
6. p. F. P. Rašinskas paveikslų už \$5,00.
7. Dr. A. Zimontas pinigais \$5,00 ir
8. p. * * * Kudirkos raštus apdaruose-auksuotus, vertės \$8,00.

Ir viso paaukota premijų už \$58,00. Kokiu būdu šitos premijos bus teikiamos, bus nuspręsta ir pranešta vėliau. Kuopa taipgi netrukus įves pas save norintiems sąnariams pašelpą ligoje — \$5,00 savaitėj prie 25 c.mėnesinės mokesties.

Šita kuopa visados puikiai laikėsi, o dabar jaunios valdybos ambicija yra, matomai, pastatyti šią kuopą pirmiausia visamc Susivienijime, jaigu ne pagal skaitlių narių, tai pagal didumą posmertinių.

Kazys D.

Springfield, Ill.

Sausio 8 d. 1911 m. sušaukta susirinkimas 79-tos kuopos S.L.A. Susirinko tik 6 nariai. Visi atsiskaitė mokėję mėnesines ir toliau prigulėję prie S.L.A., dėlei naujų permainų, kurios gavo galę, pradedant 1911 m.

Nebuvo kas daryti: nei rinkti kuopos valdybą, nei mokestis, nes nebuvo narių. Kuopos sekretorius užklausė, kas daryt su kuopos knygomis ir čarteriu? Visi patarė knygas ir čarterį pasiųsti S.L.A. centran. O paskutiniam protokole 79-tai kuopai, nors ir nenorint, reikia užgiedoti "amžiną atilsį".

Šita kuopa sutverta rugpjūčio 4 d. 1908 m. Daug lėšų ir spėkų buvo padėta, pakol kuopa tapo išauginta toki skaitlinga—pastaruoju laiku skaitė 120 narių. Ir į tokį trumpą laiką viskas turėjo žūti!

Buvęs kuopos sekretorius.

New Haven, Conn.

Sausio 1 d. 1911 m. buvo prakalbos ir koncertas, parengti 14-tos kuopos T.M.D.

B. C. Montvydaitė ant piano ir P. Butkus ant smuikos gražiai pagrajijo "Nemuno vilnys" ir "Varpelis", o po to vienas P. Butkus ant smuikos griežė kokią-tai "Baiką".

Vietinės mergaitės: M. M. Paukščiūtė, O. Daukščiūtė ir O. ir J. Jasinskiūtė sudainavo "Sveiki broliai dainininkai", "Lietuva tėvynė", "Miels kvietkeli" ir "Viltis". E. Zigmančiūtė iš Bristol, Conn. dainavo "Miškas ūžia", "Tu Lietuva" ir "Gražybė Lietuvos".

Deklamavo M. Valinskiūtė "Ko jūs ūziat, smar-

kus vėjai" ir O. Jasinskiūtė "Yra šalis, kur upės feka".

Į kalbėtojus buvo užkviestas T. M. D. pirmininkas J. V. Lutkauskas, tačiau davė žinią telefonu, kad nebus; nors nesmagu buvo žmonėms aiškinti, bet visgi susirinkusieji nekėlė triukšmo.

Pirmas kalbėjo K. M. Lukošius, buvęs valparaišietis. Trumpoj, bet aiškioj kalboj perbėgo istoriją mūšio ties Žalgiriu, nes tas visas linksmas susirinkimas buvo rengtas atminčiai to svarbaus Lietuvos istorijoje atsitikimo.

Antru kalbėtojum buvo vietinis K. Makarevičius. Negalima buvo suprast, ar kalbėjo, ar deklamavo apie meilę tėvynės. Matomai, pirmu kartu ant pagrindų išėjo ir buvo susinervavęs.

Užbaigiant vakarą, J. T. Kazlauckas paaiškino sunkų Chicagos straikerių padėjimą ir meldė susirinkusių paaukaut pagal išgalės. Aukavo daugelis; kiek aukų surinkta, dar nežinia; ketino pagarsinti "Katalike", nors mažai kas iš aukautojų "Kataliką" beskaito.

Aukų uždengimui susirinkimo lėšų surinkta \$3,64. Rodosi, rengėjai turės pridėti kelis dolerius.

Pėemgie.

Iš Suvienytų Valstijų.

Komandierius-varna...

Suv. Valstijų laivyno komandierius W. S. Sims, sujudintas tuomi, kad Londonas jį taip meiliai sveikina ir vaišina, Londono majorui, kuris buvo iškėlęs pietus 800 Amerikos jureivių, pasakė prakalbą, užtikrindamas, būk Suvienytos Valstijos yra pasiruošusios atiduoti paskutinį savo dolerį, paskutinį kraujo lašą apgynimui Anglijos, jaigu imtų gręsti jai sunkus pavojus bent iš kurios pusės.

Taftas reikalauja viešo papeikimo Simsi už jo perdėtą širdingumą.

Ir Peary nebuvo ant šiaurės poliaus.

Mene, suamerikonėjęs eskimo, parašė savo draugui Western teologiškoj seminarijoj, kad nei Cook'as, nei Peary nėra buvę ant poliaus ir kad Peary nei kiek nebuvo arčiau poliaus už Cook'ą. Mene, apart to, sako, kad Cook'as yra mylimas tengymių už švelnų apsiėjimą, o Peary neapkenčiamas už žiaurumą.

Galima revoliucija pasaulio finansuose.

Thomas A. Edison padaręs išradimą, kaip ištraukti auksą iš molio ir uolų, ko lygšiol niekas negalėjo daryti su pelnu. Jis negarsinsiąs savo išradimo, kol nedavesiąs iki geidžiamam tobulumui. Išradėjęs mano, kad jo išradimas padarys didelę revoliuciją piniguose—sako, kad prie to išradimo aukso pinigai plėtosi greičiau, kaip biznis ir pramonija.

Elektros lempa be vielos.

New York.—Michael Tesla, po 20 metų darbo, išradęs būdą, kaip padaryti elektrinę lempą, kuri švie-

sianti, nereikalaujama gauti elektros srovės vielomis, einančiomis nuo dynamo. Tokiai lempai reikšią tik-tai stiklinės pūslės, hermetiškai (visai, aklina) uždarytos ir prileistos praretinto gazo. Šviesianti tokiu pat būdu, kai šiaurine pazara (aurora borealis). Būsianti tai daug pigesnė ir geresnė šviesa už dabartinę elektros šviesą, einančią vielomis.

Arklių žudymo kliubas.

New York.—Susekta "Arseniko" kliubas nuodijimui arklių. Kliubas siuntinėdavo arklių savininkams laiškus, reikalaujamas pinigų. Jaigu pinigų negaudavo, tai koku ten būdu įdėdavo arseniko į jų arklių pašarą. Į tris mėnesius nuuodyta 20 arklių.

Kunigų trustas.

"Kuryer Polski" praneša, kad Newark, N. J. viskupystėje yra lenkų kunigų trustas. Jo galva—tai koksai ten kun. B. Kwiatkowski, kuris turi už padėjimą trusto reikaluose kun. Shephard, asistentą. Nedavus \$5,000 kyšio, negalima, esą, gauti naujam kunigui vietos Newarko viskupystėje, nors yra daugybė vietų, kur reikalaujama kunigų. Be to, trusto pirmininkas esąs didelis girtuoklis ir, net su kyšiu atėjus, sunku su juo susiroknoti. Taip, kun. Liudvikas Vaitys, rezignavęs iš lietuviškos parapijos Bridgeport, Conn., o norėdamas su protekcija kun. Kwiatkowskio gauti kokią vietą, nuvyko pas jį į Jersey City ir rado girtą, kaip šiaučių. Iš kun. Vaičio laiško vienam kunigui pasirodo, kad jis (kun. Vaitys) būtų davęs kun. Kwiatkauskui ir kyšį, jaigu trusto pirmininkas nebūtų buvęs amžinai nusilesęs.

Nuo \$242 iki \$100,000.

Naujai išrinktas Plieno trusto prezidentas James A. Farrell 32 metai atgal, būdamas 16 m., pradėjo dirbti vielų (dratų) dirbtuvėje už \$4,65 į savaitę. Nors nebuvo gavęs jokio augštesnio mokslo, kaip pradinėje mokykloje, bet, ačiu savo akuratnumui ir gabumams, atkreipė į save atydą viršininkų ir savininkų, kurie dabar ir atlygino jam už 32 metų ištikimą darbą, pakeldami jį į prezidentus didžiausio plieno trusto, kuris jam mokės po \$100,000 metinės algos.

Kiek lėšuoja mokyklos valanda.

New York.—Apskaiityta, kad miestui lėšuoja kiekvieno mokinio valanda dieninėj pradinėj mokykloje arti 3 c. Mokinimas vaiko vakarinėj pradinėje mokykloj atsieina po 7 c. suvirš į valandą. Augštesnės mokyklos (high school) valanda prekioja po 11 suvirš centų ant kiekvieno mokinio ir apie tiek pat prekioja dieninė amatinė mokykla.

Tai kaip pranašas Jona.

Nantucket, Mass.—Vienas žvejys sugavo labai didelę treską (codfish). Pastebėjęs nepaprastai išsi-pūtusį žuvies pilvą, jis jį perpjovė, ir kaip nustebo, kada staiga išsinėrusi iš ten purtelėjo laukinė antisl. Griebęs šautuvą šove ir užmušė ją. Jo kaimynai ir jis linksmai apie tą atsitikimą šneka, prilygindami tą

antį ir treską prie pranašo Jonos ir bangžuvės, apipasakojamų biblijoj.

Nusižudo dėlei 50 c.

New York. — Pasikorė policijos stotyje ant nosinių William L. Warner, areštuotas už neteisingą reikalavimą 50 centų. Jis užrašinėjo laikraščius ir, kada vienoj vietoj negalėjo pasakyti vardo laikraščio, už kurį reikalavo išanksto užsimokėti 50 c., jis buvo areštuotas.

Pareikalavo 38 vaikų.

38 bevaikės moterys iš New Jersey valstijos atskreipė į viršininkus prieglaudos namų vaikams New York'e, prašydamos po vaiką pasisavinimui. Visos buvo apteiktos.

Nuskendo 18.

Provincetown, Mass.—Audra pagriebė tris valtis iš pakrančio ir, blokšdama jas su 55 mylių į valandą greitumu, paskandino 17 žmonių, buvusių valtyse, o valtis sudaužė.

Iš kitur.

Portugalija.

Lissabona. — Susitraikavo gelžkelių darbininkai. Jie reikalauja pakelti sau algą ant 25%. Simpatizuodami gelžkeliečiams, žada susitraikuoti gaziniai ir elektriniai darbininkai.

Manoma, kad šitas straiikas yra tiktai pridengimas monarchistų suokalbio ant respublikos. Straiikeriai turį daug dinamito ir ginklų, įgabentų iš Ispanijos.

Buvęs Portugalijos ministerių pirmininkas Franco išstremtas iš tėvynės ant visados: jis buvo nužiūrėtas, kaipo respublikos priešas.

Honduro revoliucionieriams einasi.

Puerto Barrios, Guatemala. — Revoliucionieriai, vadovaujant gen. Bonillai, užėmė salas: Ruatum, Bonacca, Barbarat ir Untill. Palikę įsias savo kareivių sargyboje, jie užvedė ataką ant šiaurinio kranto kontinentališko Honduro ir užgrobė Cape Triumpho, Bishop's Point, Tel ir Micas Lagoon. Visi užimtų salų viršininkai, buvę tarnais Davillos valdžios, perėjo į pusę Bonillos.

Tvanai ir badas Chinijoj.

Šanchai.—Arti 4,000 chiniečių prigėrė per tvaną, kuris kilo provincijoj Anhui, iš priežasties smarkių, ilgų lietu. Nuplauta javai nuo 7,000 ketvirtainišku mylių. Bado naguose lieka 250,000 žmonių. Jau pernai tos provincijos gyventojai buvo taip bėdini, jog neištoko sėklos nei trečdaliui savo žemės.

Prie tvanų prisidėda dar viena nelaimė ramiems chiniečiams—tai plėšikai. Provincijoj Anhui, kaip ir daugelyj kitų vietų, jų buvo lygvaliai privisę; po tvanui gi jie, iš paskutinės apsiginklavę, baugina-

mi bado sau patiems, su didžiausiu žvėriškumu užpuldinėja ant žmonių ir atima paskutinį badaujančiųjų kąsnį. Išstatyta po kaimus kariumenė ginti nuo galvažudžių.

Prieš naują konstituciją Elzace-Lotaringijoj.

Elzace-Lotaringijos gyventojai nekenčia konstitucijos, kurią Vokietija jai ką-tik įterpė. Elzace-Lotaringija tai francūziška provincija; ją užgrobė Vokietija per paskutinęją karę su francūzais. Dabar Elzace-lotaringiečiai reikalauja sau autonomijos. Už juos stovi visi Reichstago socialistai.

Kiek prekioja šarvotas ramumas.

Paryžius.—Francūzų ekonomistas Edmund Thory naujai išleistame savo veikale paduoda žingeidžią apyskaitą lėšų šarvuoto ramumo Europoje. Sulyg jo apskaitymų, Europa į 25 metus yra išėikvojusi kareivijos reikalams 29 bilijonus dolerių. Tuo laiku tų viešpatysčių skolos užaugo nuo 20 bilijonų ligi 30 bilijonų suvirš. Prie to reikia dar pridėti neproduktyviškumą 195,000 oficerių ir 3,800,000 kareivių, nuolat laikomų armijoj.

Ir kardinolui nevalia priešintis.

Paryžius.—Rheimso teismas nuteisė kardinolui Liudvikui Lucom'ui užsimokėti \$100,00 pabaudos už tai, kad jis per savo ganytojišką (pastorališką) gromatą peikė šiuomlaikines Francūzijos liaudies mokyklas ir draudė vartoti kai-kuriuos rankvedžius.

Revoliucijinė agitacija vokiečių kariumenėj.

Karlsruhe, Baden.—Daroma kazarmėse kratos ir randama revoliucijinės literatūros. Tarp ko kito konfiskuota daug atsišaukimų į kareivius, kad sausio 27, dienoj kaizerio gimimo, atsisakytų klausę valdžios.

Socialistai sako, kad tai darbas jų priešų, kurie tuom nori užkenkti socialistams per sekančius rinkimus.

Už mirties bausmę!.

Berlynas.—Vokiečių advokatų organas apskelbė rezultatus ankietos kas link mirties bausmės. Ir kas pasirodo? Daug didesnė dalis advokatų, net-gi įžymių visuomenės ir politikos veikėjų, pritaria palaikymui mirties bausmės Vokietijoj!

Gaudo anarchistus.

Monachium.—Vokiečiai labai įsibaugino anarchistų, kurie nesenaį pagąsdino Londono policiją; taigi vokiškoji policija pradėjo uoliai šnipinėti ir tarp ko kito užtiko Monachiume rusų studentų anarchistų suėigą; suėmė visus 23 dalyvautojus. Pasirodė, kad jų veikimas yra taikomas ne prieš Vokietijos, bet prieš Rusijos valdžią. Nežiūrint to, keli jų išstremta iš Vokietijos. Valdžia davė persergėjimą mokyklų viršininkams, kad stropiau sektų rusų studentų užsilikymą ir reikalautų maskoliškos policijos paliūdijimų, įsileidžiant juos į savo mokyklas. Kaip žinoma, daugelis tokių studentų tik nukreipimui akių lankosi į universitetus ir institutus retkarčiais, o šiaip jau at-

siduoda politiškai agitacijai.

Suvalgo 125,000 arklių į metus.

Berlynas.—Miesto valdyba paskyrė \$89,000 įrengimui arklių pjovyklų. Jau nuo keletos metų Berlyne suvalgoma kasmet po arti 125,000 arklių. Arkliena valgo daugiausiai beturčiai.

Nevadinsi karalių asilu...

Leipzig. — Augščiausias teismas uždraudė po bausme vadinti asilu Frederiką Vilių IV, Viliaus II-jo sentėvį, mirusį penkias-dešimtuose metuose praeito šimtmečio. Uždraudimas tasai visgi yra pervėlus, nes už šitą titulavimą karališkojo asilo ne vienas redaktorius buvo pakliuvęs kalėjiman. O tą vardą Frederikas Vilius IV pilnai buvo užsitarnavęs.

Atkasimas mirusiųjų miesto.

Ties pietine ryba respublikos Costa Rica, Centralinė Amerikoje, šįmet, bekasinėjant žemę su archeologiškais tikslais, užtikta liekanos miesto ir kapų, prigulinių gilios senovės amerikonių kultūrai. Iš kapų iškasama auksiniai ir sidabriniai daiktai, daugiausia, stovylos ir paveikslai žmonių, gyvulių, paukščių ir gana tik muzikališki instrumentai. Iš paveikslų ir stovylių daugiausia randama rupužių paveikslai ir stovylos ir tai dailiausiai išdirbti, iš ko matyti, kad jos buvo kadaisi didelė pagarboje pas tos vietos gyventojus. Tiek yra iškasamuose daigtuose dailės, jog galima spręsti, kad tai buvo kultūringa tauta, kuri juos galėjo padaryti. Nuo laiko, kada ta tauta tenai gyveno, turėjo praeiti ne šimtai, bet tūkstančiai metų, kadangi lygšiol nesurasta jokių žmogaus kūno liekanų.

Kasinėjimas tų vietų buvo pradėtas jau 1859 m. ir tuom žyg brangmenų jieškotojams davė apie \$300,000 pelno; bet kad vietiniai gyventojai indijonai ėmė užmušinėti guodžius atėjūnus, tai laikiniai paliauta jieškojus turtų. Ir dabar, kasinėjant su moksliskais mieriais, indijonai vis dar šnairai žiūri į prabočių kapų ardytojus ir niekad jiems dirbti nepersisamdo neigi padeda.

Šiltoji srovė Lediniam vandenyne.

Petrpilė.—Arktiško ištirynėjimo ekspedicija po vadovyste geologo Rozanovo atrado šiltą marių srovę, einančią nepertoli nuo šiaurinio Naujosios Žemės pakrančio. Šita srovė, praeinanti pro visą Sibirijos šiaurę ir būsianti labai svarbiu faktorium Sibirijos vaizboje, kadangi galima būsią laivams įplaukti į visas didžiausias Sibirijos ūpes iš Ledinio vandenyne.

Mikė II ne taip jau kvailas.

John Hays Hammond, Amerikos kalnakasytės inžinierius, buvo su savo profesijos reikalais Petrapiļėje ir užsuko pas carą. Per trumpą pašneką jis dartyrė, kad caras žino gana daug, bent nei kiek mažiau už vokiečių kaizerį, kuris yra žinomas iš plataus apsiskaitymo. Hammond paduoda, kaip pavyzdį, tai, kad caras pasirodė daugiau žinančiu apie kalna-

kasystę Kalifornijoje ir apie jos išnašumus ateityje, negu jis pats.

\$750,000 "vandens dirbtuvė".

Petrpilė. — "Vandens dirbtuvė" čia vadinama milžiniškas vandens sterilizavimui (valymui, čystijimui) aparatas, lėšuojuš \$750,000. Yra tai didžiausias tos rūšies aparatas pasaulyje. Iš vandeninių rezervuarų vanduo eina per tą aparatą: esti filtruojamas ir ozonuojamas su pagelba elektros srovės 9,000 voltų, per ką ir nešvariausias vanduo tampa sveiku, neliekant jame jokių bakterijų ir suteršimų.

Komunijoj nuodai.

Petrpilė.—Į ypato mirė ir 29 pavojingai apsirgo pasekmėje klaidos, kokią padarė zakrastijonas liuterioniškos bažnyčios Peterhofe, pripildamas į komunijos kieliką sieroto chromo (nuodų) vietoj vyno.

Reformos Graikijoje.

Graikų valdžia parsikvietė iš Italijos 4 aficerius, kurie turės perorganizuoti graikų policiją, žandarmėriją ir muitininkus.

Dings visi 150 kalnakasių (?).

Sautander, Ispanija. — Užgriuvo 150 kalnakasių Anita kasyklose. Jau išimta 50 negyvų. Kas atsitiko su kitais, dar nežinoma.

Kruvinos peštynės už tikėjimą.

Bombai. — Besiartinant Naujų metų tikėjimiškoms išskilmėms, kilo tikėjimiški vaidai tarp dviejų mahometonų sektų: šiitų ir sunitų. Vaidai virto muštynėmis, kuriose gavo galą 18 fanatikų.

Primadonos blauzdos.

Vienna.—Primadona (pirmoji teatro giesmininkė) pana Szilasi atsisakė mokėjusi fotografui už paveikslus, išmetinėdama, kad jis pridaręs perstoras kojas jos paveikslui. Fotografistas apskundė ją teismui, kuris išmieravo ir atrado, kad fotografija buvo teisinga. Atleista abudu su juokais.

MARGUMYNAI.

PATRIOTYBE.

Kas tai patriotybė yra? Ar tai yra pamylėjimas savo gimtinės salies, savo kūdikystės atminimų, vilčių, svajonių ir įkvėpimų vietos? Vietos, kur mes savo kūdikišku tiesumu norėtume žiūrėti į skriejančius viršui mūsų galvų debesius ir stebėtis, kodėl mes taip greitai nepataikome bėgti? Ar tai pamylėjimas vietos, nuo kurios mes norėtume skaityti nesuskaitomas žvaigždes ant dangaus, bijodami, kad kiekviena jų nebūtų akia, veriančia pačion mūsų mažučių sielų gilumon? Gal tai yra pamylėjimas vietos, kur mums malonu būtų gražiai čiulbančių paukštelių klausytis ir jų sparnų gesauti, kad jais lėkti drauge su paukščiais į tolimes šalies? O gal tai yra pamylėjimas tos vietos, kur mums malonu būtų, sėdus pas motynos

kojas, klausytis įdomių pasakų apie didelius darbus, dideles kovas? Žodžiu sakant, ar tai yra pamylėjimas tos vietos, kurios kiekvienas sprindis yra brangus, laimingas, linksmos ir žaislios jaunystės atminimais? — Ir taip ir ne.

Žodis patriotybė yra padirbtas iš latynų kalbos žodžio *patria*, tėvynė, ir, tiesa, reiškia pirmiausiai savo gimtinės šalies pamylėjimą. Bet šitas savo šalies pamylėjimas nepasibaigia dar pamylėjimu savo gimtinės vietos. Tėvynė nėra vien tam tikru geografinių žemės plotu. Lietuva nėra vien žemė, gulinti į rytus nuo Baltųjų jūrų; ji nebuvo vadinta Lietuva, kol ant jos lietuviai negyveno ir nebus Lietuva vadinama, kaip lietuvių ten nebus. Tėvynė tai šalis ir žmonės ar net daugiau, kaip tiek: tai augščiausias žmogaus laimės idealas. Tėvynė, poeto kalba kalbant, tai žmogaus proto vaizdas, neapribotinas, neapvertas tarp keturių sienų, kur jį kasdieninė pailstis kankina. Tai vidujinis reginys, bet išlaukinis gimimas malonių ir pažįstamų jam dangaus ir žemės; tai svajojanti dabartis, kuri sukelia aklą bruzdumą ant sparnų mūsų tik-ką užsimezgsios esybės kiaute, laukiančios tik savo pilnesnio plusnio pavertimui mūsų areliais, tinkamais skristi į prakilnesnes gyvenimo srytis, į neužterštą orą. — Šitie jausmai, šitas pamylėjimas savo šalies ir jos žmonių yra patriotybė. Pamylėjimas vienos šalies be jos žmonių patriotybė negali būti. Mes turime nemaža lenkų, gimusių ar apsigyvenusių Lietuvoje, kurie ją labai myli ir jai gėrisi, bet jie nėra mūsų patriotais. Tiesa, jie patriotais yra: patriotais lenkais, tik jų patriotiškumas nėra remiamas doros ir teisybės principais ir kaip toks negali vadintis tikra patriotybė, kuri yra prakilniausių žmogaus jausmų turiniu. Lietuvos lenkų gi darbai yra kaip tik tam priešingi. Jie nepaiso lietuvio jausmų, neklausia, ar jam jų lenkystė patinka, bet brukte jam bruka ją visokiais nepadoriais būdais. Toki darbai, kaip istorijos tiesų iškraipymas, sakykime, apie Gruenvaldo mūšį, ir pasistengimas mūsų kalbą išvaryti iš mūsų bažnyčių negali būti dorais. Tai nėra pagirtinas tokis pasielgimas ir tokia patriotybė nėra verta to vardo. Jieškojimas naudos sau su nuoskauda kitų netik vienos, bet ir tautos vardu yra nedorybė. Seniaus, kuomet laukinis žmogus, būdamas tamsiausioje nežinystėje, aplink save matė tik nemaloningą sau gamtą ir gyvėdžius žvėris, tykojančius jį sudraskyti, tai neįdomu, kad jis nei vienam netikėjo ir net savo paties padermės esybes skaitė tokiais jau savo priešais, kaip ir visus žvėris. Pas jį nebuvo žiūrėta, kas, žvėris ar žmogus, jam pasipynė, jai tik jis jį įveikė, užmušė ir suėdė, arba jį pavergė ir naudojo juomi savo naudai. Šitokiu būdu jis varė baimę savo priešams, darė savo gyvenimą ramesniu ir plėtė savo gyvenimo srytį. Anais laikais kova už būvį buvo baisi ir mes išsteisiname jį už jo tokį žiaurumą. Bet dabar, kada žmogus šeimyninkauja gamtoje taip, kaip jam patinka, ir kada mes žinome, jog šitas jo šeimyninkavimas ir visa dabartinė žmonių gerovė yra pasekta ne žiaurumu ir naikinimu vie-

nas kito, tik telkianties į krūvą ir darant tą kitam, ko norima, kad kitas darytų tau, tai šitokis kovos ginklas visai nedera. Ir netik jis nedera, bet dar yra nenaudingas tiems, kurie juo naudojami. Kas su kardu kovoja, tas pats nuo kardo žūva, sako priežodis. Tautos, kurios savo galybę platina neteisybėmis, pačios nuo neteisybės žūva. Tą mums pasako riogsančios Aigipto piramidės ir nykstanti Babilono, Ninevijos, Atėnų, Romos ir kiti griuvėsiai. Skriauda, ar ji bus daroma vieno žmogaus vardu, ar visos tautos, tai vis bus skriauda ir ji sugriš pas tą, kuris ją daro; gaidžiai visuomet pareina namon, sako anglai. Plėšikų sutepos jokia šventas vardas neuždengs. Patriotiškieji plėšikai yra taipgi plėšikais ir su šventais tikros patriotybės jausmais jie nieko bendro neturi.

Bet gal tie lenkai, iš kurių broliškių lūpų neretai išsprūsta žodžiai "dziki litwin", užsivertę mus sulenkinti, mums naudą nori padaryti, brukdami mums, kaip karštuolis tėvas sako neklaužadoms vaikams, pamokinimus, savo augštesnę kultūrą?

Kad taip nėra, tai mes gerai žinome; bet jaigu ir būtų pas juos tas despotiško tėvo noras mus apšviesti, tai jis nesusilaiko su žmogaus psichologija ir todėl negali geidžiamo vaisiaus atnešti. Su prievarta dar nei vienas žmogus nebuvo apšviestas. Apšvieta yra tokiu daigtu, kurį žmogus tik pats gali pasiimti. Nei geriausias mokytojas savo mokslo vaikui negali įdėti, jai vaikas pats jo nenori. Rykštė iš mokyklos išėjo ant visados. Mokinant vaiką ar suaugelį, pirmutinė ir svarbiausia sąlyga yra mokinamo noras, o noras gali rasti, tik mokinamo dalyką svarbą ir naudą supratęs. Šitą svarbą ir naudą mokinys turės pamatyti, jaigu mokytojas mokins jį ne tuo tikslu, kad iš savo mokinio naudą turėjus, tik dėlto, kad jo mokinamas dalykas yra žinojimo vertas. Pareiškimui to privesime čia vieną istorišką faktą.

Kaip žinome, žydų tautos nuo Jokūbo dvylikos sūnų pasidarė dvyliką genčių; iš jų Palestinoje liko tik Judos gentė, o kitos visos vienuolika genčių kažin kur dingo. Kur jos dingo, niekas nežinojo. Bet dabar nesenai tapo sužinota, kad jos visos yra Chinijoje ir jos visos taip suchinėjė, kad jas sunku yra atskirti nuo tikrųjų chinų. Mat, chinų žmonės, žydams Chinijon nusibasčius, pasirodė jiems tokiais gerais, kad leido pas save gyventi, visai nevaržydami nei jų papročius, nei jų tikėjimo, nei jų gyvenimo reikalų. Šitas chinų gerumas ir augšta jų kultūra vergte pavergė barbariškuosius žydus ir jie visi iki vienam, pametę savo Jehovą ir kitas savo tautos ypatybes, pavirto chiniais.

Ir tas nei kiek nėra įstabu; žydai pamatė, kad yra naudinga būti chiniais ir visi virto chiniais. Tą patį galėtume padaryti ir mes, — galėtume virsti visi lenkais, jaigu lenkai sulig savo kultūros naudingumo mums įtikintų mus taip, kaip žydus įtikino chinai sulig savosios. Mes priėmėme nuo jų tikėjimą, galėtume priimti ir lenkystę ir jie mums su savo kultūra netik nebūtų priešingais, bet, atpenč, mes juos gerbtume už tai ir būtume jiems dėkingais, kad jie mus,

kaip jie sako, laukinius apšvietė. Tai būtų tikras patriotiškas darbas ir jų tauta būtinai turėtų augti.

Taigi patriotybė visų pirmiausiai negali būti be užuojautos ir teisingumo jausmo. Kas nėra geru žmogum, nėra geru patriotu. Jo darbai gali būti dideli ir jis jais gali laikinai savo tėvynės vardą pakelti, bet, jai jie yra priežasčia nelaimių kitiems žmonėms, tai jis jais savo tėvynei tik galą parengia. Julius Cezaris savo žiaurumu nepakėlė Romos vardo; Napoleonas Pirmas žmonių pralieto kraujo upeliais neatvarė Francūzijon gerovės; Muravjovas-korikas savo žiauriais darbais neišplatino užuojautos savo tėvynei Lietuvoje. Plėšikų, žmogžudžių ir kitų nenau-dėlių pragaištingi darbai vis pragaištingais pasilieka, nors juos ir švenčiausiais vardais dengus. Biaurus darbai negali virsti dorais ir, antrą vertus, brangus žmogaus širdžiai, šventas patriotybės jausmas negali biauriais darbais apsireikšti. Tikrais patriotais yra tie, kurie savo tėvynės ribas plėčia, neužtraukdami ant jos priešų, kurie neskriaudžia, tik įtikina, kurie kitų reikalus matuoja tuo patim mastu, ką ir savo. Tai yra nemenkas darbas ir jis mažoms sieloms yra nenuveikiamas.

Bet priotybė reikalauja ir ko daugiau, kaip meilės ir teisingumo. Ji nuo patrioto reikalauja dar didelio pasišventimo, didelio užsidegimo. "Niekas didelio nėra nuveikta be užsidegimo", pasakė Amerikos šviesuolis Emersonas; patriotybė gi yra dideliu daiktu ir be užsidegimo nėra manytina. Tik užsidegimas gimdo tėvynės didvyrius ir didvyres, kurie išsižada savo gero ir tarnauja mažesniems savo broliams, ar, reikalui atėjus, lieja už juos savo kraują ir ant tėvynės aukuro paaukauja savo gyvastis. Koks tai begalinis užsidegimas turėjo būti pas Konfucijų, kuris iki pat savo mirčiai gilioje senatvėje nesiliovė kovojęs už savo skriaudžiamų žmonių tiesas ir jų gerovę, nepaisydamas ant visokių persekiojimų, kurie jį sutiko už tai. Koks didelis savo žmonių pamylėjimas turėjo būti pas Buddą, kuris išsižadėjo savo kunigaikščio vardo, visų gyvenimo gerumų, su tuo sujungtų, ir savo paties šeimynos ir, kaip elgėta išėjo, iširti, kas jo žmonėms kenkia ir kodėl jie yra nelaimingais.

Toliaus mes žinome, kad Jėzus Kristus ant kryžiaus numirė taipgi už savo žmonių gerovę. Kas jam kenkė gyventi taip, kaip gyveno kiti jo laiko rabinai ir Šventraščio mokytojai? Ogi jis lengvai galėjo žmones gąsdinti Jehovos rustybe, jiems pradėjus murmėti prieš skriaudas, daromas jiems augštesnių luomų, kaip ir kiti jo laiko ir laikų iki šiai dienai Dievo žodžio skelbėjai, kurie dažniausiai šliejasi ten, kur yra galybė, ir už tai apturi šiltas sau vietas ir gerą vardą. Kas jį vertė visą tai mainyti ant skurdo, pažeminimo ir kančių? Atsakymas tik vienas tegali būti: jis buvo užsidegėliu ir negalėjo šaltai žiūrėti, kaip jo žmonės Dievo vardu yra skriaudžiami ir todėl jiems gelbėjo kuomi galėdamas. Tai buvo tikras patriotas. Bet nemažesniais patriotais už jį yra visi tie, kurie, užmiršdami savo pačių gerovę, rūpinasi savo broliais.

Tokiais pas mus yra Daukantas, Kudirka, Vaičaitis ir kiti; tokiu yra ispanų Bažnyčios ir ispanų valdžios nukankintas Francesco Ferrer; tokiais yra rusams Kropotkinas, Tolstoj ir kiti. Tai yra žmonės, kurie, savųjų gerove užsidegę, tik ja viena ir gyvena. Prie tokių ve žmonių priklauso ir Spartos karalius Lykurgas (820 m. pr. K.), kuris sutiko apleisti savo tėvynę, kaip ištrama, ir per dešimtį metų jon savo kojos nekelti, jaigu tik jo naujai įvedami žmonių labai bendros nuosavybės įstatymai į vietą buvusių privatinės nuosavybės įstatymų bus pildomi.

Bet kokis neišpasakomas užsidegimas savo tėvynės meile turėjo būti pas Joanną de Arc, kaimo mergaitę, kuri, tik avis temokėdama ganyti, pataikė vesti kariumenes tautos ant apgulusių jos tėvynę priešų ir juos apveikti toj valandoj, kuomet nei pas vieną jos tėvynės gynėjų jau vilties nebuvo ją nuo priešų atvaduoti. Šitas jos nuoveikslis buvo tokiu neįtikimu, kad vyriausioms to laiko bažnyčios galvoms*) jis atrodė galimu tik su velnio pagelba ir jie ją, devyniolikos metų mergaitę, pilną meilės ir nekaltybės pajautų, sudegino ant laužo, kaipo raganą.

Tai yra biauri pašaipa šitaip atsimokėti už širdingiausius norus ir švenčiausias žmogaus širdies pajautas. Biauri ir karti, bet tiesos žodžių žmonėms apskelbtų ir prakilnių minčių jų sielosna įdiegtų ji negali išdildyti. Tiesa, sykį ištarta, plinta ir tarpsta. Kristus numirė, bet jis yra gyvas milijonuose dorų žmonių širdžių ir nepaliauja nuliūdėlius raminęs, skriaudžiamus užtaręs. Tiesa nemiršta. Ir netik nemiršta — ji yra iškeliamą į augštybes. Kristus-žmogus, žmonių geradėjas likosi Dievu ir tapo pasodintas pačioj pirmutinėj vietoj, — po dešinei Jehovos; Orleano mergelė iš sudegintos raganos virto šventa mergele, prie kurios žmonės, ant kelių klūpodami, kreipsis su maldomis ir prašys jos užtarimo pas Dievą. Ir tas yra su visais žmonių geradėjais: išpirmo jie yra persekiojami, paskui garbinami.

Net barbariškos tautos savo geradėjų neužmiršta. Jos supasakoja apie jų darbus visokius nebūtus daiktus-pasakas ir gerbia jų atmintį jomis. Tokiais pasakiškais vaizdais liko graikų Herkules, kuris būk nukovęs devingalvę hidrą, anglų-saksų Beowulfas, nugalabinęs ugniaprunkštį slibiną, šventas Patrikas, Airiją apvalęs nuo žalčių, ir kiti.

Ir tas žmonių geradėjų garbinimas netik seniaus buvo, bet ir dabar yra. Ogi mes ar negarbiname Kudirkos, Vaičičio ir kitų? — Garbiname; bet kol jie gyvais buvo, mes nedaug besirūpinome jais. Tai jų reikalas buvo badą ir šaltį kęsti ir be laiko numirti. Ar tai yra tokia žmonijos silpnybė, ar neišvengiamos gyvenimo sąlygos prakilnių žmonių, neapsiimu pasakyti. Bet tiek žinau, kad žmonija be savo geradėjų nebuvo ir niekuomet nebus.

Be šitos žmonių geradėjų patriotų, rūšies yra dar ir kita jų rūšis: patriotai mylėtojai savo šalies, savo kalbos, papročių, dailės ir t.t. Tai yra daugiausiai

*) Ją teisė teismas po Beauvais (tark: Bovė) miesto vyskupo užiura geg. mėn. 1430 m.; sudeginta ant prekyvietės Rouene.

žmonės, kurie ne patys aplinkybes sutveria, tik juos aplinkybės tveria. Jie didžiuojasi savo tėvų dideliais darbais, bet jiems patiems jie atrodo perdideliais. Tokiems patriotams tėvynės dūmas šviesesnis yra už svetimųjų ugnį. Jiemš viskas gražu, kas jų tėvynėje yra. Jie rūpinasi šiek-tiek ir pačių žmonių gerove, ant kiek ji liečia jų pamylėtų idealų sinterį. Tą jie daro dėlto, kad jiems patiems patogiau yra gyventi tarp apšviestiesnių ir pasiturintesnių žmonių ir jie tuoju tikslu rūpinasi savo žmones pakelti ekonomiškai ir dvasiškai. Bet kadangi jų idealu nėra pačių žmonių gerovė, tik viršutinė jų išvaizda, tai jie žmonių reikalų neatjaučia giliai ir leidžia tarp žmonių skurdui ir tamsumui kerotis, jaigu jiems neparsieina tiesų reikalai turėti. Tai yra žemesnis patriotybės laipsnis už pirmąjį, bet visgi jis yra tautos gerovei labai svarbus. Šitos rūšies patriotų mūsų dabartinėje Lietuvoje yra daugiausiai. Jie džiaugiasi ir rūpinasi lietuvių kalba, jų senovybėmis, dainomis, daile ir t.t., bet patys lietuviai juos apeina nedaugiausiai. Jie mato, kaip svetimi gaivalai plūste plūsta Lietuvos ir apgyvena lietuvių žemę; jie mato, kaip lietuviai, skurdo varomi, ar tuščių vilčių masinami, būriais traukia svetur, užleisdami savo vietas svetimiems, jie visą tą mato, bet, tarytum, nesuranda nieko tokio, kuomi jie tą blogumą galėtų pataisyti. Į visą tat jie pažiūri liudnai, sutraukia pečiais ir savo neveiką pateisina tuomi, kad, girdi, pinigų nėra. Bet pinigų tikrai jiems netrūksta nei sočiam gyvenimui, nei kartais, kaip matyt, žaliems staleliams. Tokiu liudnu laiku, kaip šits, kuomet žmonės savo šalį kas metas tūkstančiais apleidžia, mažindami tuomi tautos jėgas ir duodami progą savo priešams paimti ant jų viršų, mes, amerikiečiai, bent tiek mokėtume pasakyti: vyrai, gerkime kasdien po vieną stiklą mažiaus, o nuo to atlikusius centus dėkime tėvynės reikalams.

Tais centais, tiesa, nedaug būtų nuveikta, bet tai vis būtų jau šis-tas. Bet pas juos to nesimato. Jų krutėjimas ant tautinės dirvos yra visai siaurutis ir palaikomas tik keletos asmenų nenuoalsumu; kiti visi nesusižino, nesusiklauso, nesusiranda ir tautos darbą padaryti nėra kam. Šitos rūšies mūsų patriotai kunigai, eidami lenkams Dievo žodį skelbti, kuomet lietuvių parapijose lenkai lietuvius, kaip įmanydami, lenkina, teisina save tuomi, kad juos dvasiškoji valdžia siunčianti, gydytojai gi ir kiti inteligentai, traukdami Užkaukazin ir kitur, pasakoja, kad jiems Lietuvoje vietų nėra, nes pasilaiko apėmę vokiečiai, žydai ir kiti.

Jaigu šitas nėra grynu ir be nuodavų melu, tai tikrai yra pagailos vertas kūdikiškumas. Tikro patrioto šitokios kliūtys dar niekuomet nestabdė nuo jo patriotiškojo veikimo. Kas geidžia, tam sunkenybės nėra. Tai yra liga mūsų likusių tėvynėje brolių, kurie lengva širdžia prisipažįsta esą lėlėmis, kieno kito šokinamomis. Bet reikia laukti, kad jų silpnybė ilgai nesitęs ir jie sykį pasveiks iš savo ligos; šito reikia laukti tuomi labiau, kad ten visgi yra vienas-kitas vyrų ir moterų, prieš kurių darbus reikia galvą pa-

lenkti. Jų yra nedaug, tiesa, — gal neužtektų visiems abiejų rankų pirštams, bet jų darbai pataiko tiesiog į širdį ir protą ir todėl be atbalsio jie negali likti. Tas ve ir suramina sielą ištroškusių išvysti lietuvių saulę užtekant.

Tarp šitų patriotų dviejų rūšių maišosi dar trečia jų rūšis, kurią prie patriotybės patraukia jų pačių reikalai. Tai yra daugiausiai vertėiviai ar profesijoniniai žmonės, kuriuos gyvenimo sąlygos verčia taikytis prie žmonių krypsnio. Dažniausiai jie laikosi tos pusės, kurioje yra didžiauma; praturtėję ir gerai apsiplunksnavę, jie virsta grynais kosmopolitais. Tąsyk jie sako: mums doleris kiekvieno lygiai yra geras.

Šitos rūšies patriotų Lietuvoje, regis, yra labai mažai, bet Amerikoje turime jų apščiai. Pasižiūrėję į apskelbimus laikraščiuose, mes matome pilna tautiečių-tėvynainių, kurie pratina savuosius eiti pas savą ir savo žmogų palaikyti, o ne kokį ten svetimtautį. Bet prireikus kokį tautos darbą nuveikti, šitie mūsų savieji kažin-kur dingsta, kaip, vanagai užtikus, žvirbliai žagaruose, ir tautos reikalams sudeda kuone vieną puslėtieji darbininkų delnai.

Šitų žmonių augščiausiu gyvenimo idealu, tiesa, anaipol, ne visų, yra tik doleris. Jiems ta šalis tėvynė, kurioje doleriai jiems plaukia, ir tie žmonės jiems tėvynainiai, kurie gali tiek pat pinigų išleisti, kaip jie. Jiems gyvenimu yra tik tas, ką jie savo minkštais pirštais gali užčiuopti.

Žemas tai idealas, bet jie dažnai yra statomi pavyzdžiu kitiems. Girdi, visi, ypatingai turčiai, kurie nieko savo neturi, neprivalą į kokius ten patriotybės jausmus atsižvelgti. Tai esą mytas ir prietarai, kurie laikas užmiršti.

O gal tas taip ir yra? Gal žmonės ir gali be prakilnesnių jausmų apsieiti? Ko mes gyvenime jieškome, jai ne laimės? Laimė tai gyvenimo pamatas; jai žmogus jaučia save laimingu, tai jam ir užtenka.

Tas būtų taip, jai į laimę žiūrėjus paviršutiniškai. Bet žmogaus laimė negali būti tikra be laisvės; laisvė gi negali būti be doros, o dora be pažinties. Čia mes vardan tos pačios savo laimės susiduriame su reikalu kęsti kančias, elgtis dorai su savo artimais, atjausti jų sunkenybes ir nelaimes ir kopti vis augštin pažinties laiptais. Visa tat suriša mus į krūvą, priverčia laikytis tam tikrų principų, tam tikrų dėsnių ir išdirba mūsų papročius, būdą, idealus ir t.t., o tas viskas padaro mus tam tikros tautos žmonėmis.

J. Laukis.

(Toliaus bus).

Klaidų atitaisymas.

2-ame nr. "Tėvynės" liko daug klaidų. Nežiūrint, kad dirbome iki 11 val. iš vakaro, negalima buvo suspėti pataisyti antrą korektą; o iš ryto prieš saulei tekant išsiuntėm "T." spaudon.

ĮŽYMESNES KLAIDOS: daugelią, vietoj d a n g t e l i ų ant pusl. 17, 16 eilutėj iš apačios, dešinėj pusėj; 1911 m., vietoj 1910 m. ant to paties pusl., 29 eilutėj iš apačios, toj-pat pusėj; einas Greenwich, vietoj p e r G r i n w i c h ant pusl. 24, 7-toj eil. iš apač. ir tyliaus, vietoj l y t a u s 2-roj eil. iš apač. ant to-pat pusl., abi klaidi po dešine.

Susirinkimai S.L.A. kuopy.

Brooklyn, N. Y. 213 kp. susirinkimas 22 sausio, 2-rą val. po pietų, "Tautiškaime name", 101-103 Grand st.

Būtinai visi nariai turi susirinkti, nes yra apsvarstymui svarbių reikalų ir S.L.A. naujoji konstitucija.

Pirm. A. Kondrotas.

Baltimore, Md. 64 kp. bus laikomas susirinkimas 22 d. sausio, 7 val. vakare, Lietuvių salėje, 506-510 W. Barre st. Malonėsit susirinkti visi sąnariai ir sąnarės, nes daug reikalų tapo nepabaigta per metinį susirinkimą, o atidėta ant sekančio susirinkimo.

Sek. J. J. Denkevčyčius.

Pittsburg, Pa. 136 kp. ir Dr-stė D.L.K. Gedimino laikys nepaprastą susirinkimą 22 sausio, 2 val. po pietų, svetainėje L. M. Dr-stės, 142 Ohio st. Susirinkitivi nariai, nes yra daug reikalų.

Rašt. S. Kirminas.

New Philadelphia, Pa. 187 kp. metinis susirinkimas bus nedėlio, 22 sausio, 2 val. po pietų, p. J. Bendoraičio raštiniųčio. Nuoširdžiai užprašom visus sąnarius susirinkti ir naujų draugų atvesti prisirašyti.

Pirm. Jonas Šipaila.

Worcester, Mass. 57 kp. laikys metinį susirinkimą 22 sausio, 2 val. po pietų, Beaver Hall svetainėje, 9 Bartlett st. Meldžiu visus narius būtinai pribūti, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui, kas prider kožnam sąnariui.

F. Tumosa.

McDonald, Pa. 252 kp. susirinkimas atsibus nedėlio, 22 sausio, 2 val. po pietų, Jono Jasedavičiaus svetainėje. Meldžiu visus sąnarius pribūti ir užsimokėti prigulinčias mokesčius ir atsivest naujų narių: sveikų, išmintingų ir padidint mūsų kuopą naujais nariais.

Sek. J. Mikalonis.

Du Bois, Pa. 153 kp. bus susirinkimas 22 sausio, 2 val. po pietų, p. A. Akramavičiaus name, 311 South st. Todėl kviečiame visus būtinai pribūti ir savo blanką pripildyti. O nepribuvusiems minėtoje dienoje, bus uždėta bausmė pagal naują konstituciją.

Pirm. A. Akramavičius.

Reinerton, Pa. 247 kp. susirinkimas atsibus 28 sausio, 8 val. vakare, Jono Kaspučio name. Susirinkite kuoskaitlingiausiai, nes turime labai svarbių reikalų.

Sekr. A. Žukaukas.

Exeter, Pa. 81 kp. bus susirinkimas 29 sausio, 5 val. po pietų, svetainėje Jurgio Žvirblio, Wyoming Ave. Kviečiami visi nariai susirinkti.

Sekr. A. Šikšnis.

Donora, Pa. 160 kp. bus susirinkimas 29 sausio. Prašom visų mūsų narių susirinkti į Bažnytinę svetainę, tuoi po atlaikymui Sumos visiems seniems ir jauniems pagelbos mūsų kuopelės.

Pirm. Juozas Kiveris.

Waterbury, Conn. 11 kp. susirinkimas bus 5 d. vasario, p. Kudirkos svetainėje, 881 Bank st., 7 val. vakare. Taipgi norinti užsimokėti 11 kp. nariai kreipkitės pas S. Mikulskį, 62 James st.

Sekr. S. Mikulskis.

Pajieškojimai.

Aš Antanas Bielskis, pajieškau savo tėvo, Antaną Bielskį, jis paliko mane mažą, 4 dukteri ir motiną Lietuvoje. Visi suaugom ir suvažiuom Amerikon. tad labai mes norėtume pamatyti ar dažnot kur jis pra, miręs ar gyvas. Jai kas apie jį arba jisai pats malonėtų pranešti šiuo adresu:

Antanas Bielskis, box 308, Wilburton, Okla. (5)

Reikalinga mergina

Norinti gauti užsiėmimą drapanų krautuvė, vieta gera. Reikalaujama, kad bent kiek nusimanytų apie siuvimą ir pusėtinai apipažinus angliška kalba. Atsišaukit greitai šiuo antrašu:

P. SHARRY, 370 Bedford ave., Brooklyn, N. Y. (5)

'Visuomenė' Mėnesinis laikraštis, skiriamas visuomenės mokslo ir literatūros reikalams, išeina Vilniuj, knygos formoj, kaina Amerikoje metams \$2.25, pusmečiui \$1.15, 3 mėn. 60c. Atskiras numeris 25c. Amerikoje galima užsirašyti ir atskiriais numeriais gauti pas:

K. J. INTA, P. O. Box 1724, New York, N. Y. (6)

Teatras ir Balius!

Renčia "L. J. Ratelis", mūs chicagiečiams gerai žinomas, kuris atlieka geriausiai ir teisingiausiai savo darbą. Todėl ir šiandien, 29 d. sausio šių metų, surengė 4-rių veiksmy dramą "Valkatą", viena iš geriausių anglišky dramų, versta p. J. Z., kurią lošgiausiai artistai L. J. Ratelio, todėl bus galima pamatyti šį-tą iš ne-tolimos praeities. Tikimės, kad atsilankiusi publika bus užganė-dinta. Po teatrui bus balius ir skrajojanti krasa; daugiausiai gavęs atviručių, gaus dovaną.

Tas pats "L. J. Ratelis" perstatys 19 vasario "Žvilgę", School Hall svetainėje, 48 ir Honore st.

Tikietų kainos—nuo 25 c. ir augščiau.

3)

Kviečia KOMITETAS.

Lietuviška šokių mokykla.

Jonuk, o kur tu taip greitai ir gerai galėjai išmokti šokti, kad tu pirmiau nemokėjai šokti, budavo stovi kerčioj, sarmatijais eiti ant salės. No ar tu dar lig šiol Onytė nežinojei, kad Prof. Frank L. J. išmokina kiekvieną jauną ar seną, kas tik atsilanko, su trumpu laiku išmokina. Ten mokina visokius šokius. Čia mokinsis neturėsi sarmatos eiti ant publškos salės šokti. Aš užtikrinu išmokinti kaip kas norite. Mokinu Utaruinke, Seređoj ir Ketverge vakarais. Atdara nuo 7:30 iki 10:30. Norėdami mokintis meldžiu atsilankyti minėtiais vakarais į salę po num. 3119 So. Morgan St., arti 31-mos St. Chicago, Ill.

Prof. Frank L. J. 3

Visiems naudinga!

Kišėninis Atlasas viso pasaulio arba žemlapinė knygelė, kuri turi 476 puslapius, didumo 3½x5½. Angliškoje kalboje. Mapos, kurios parodo gelžinkelius, vandenis ir kalnus; Suvienyty Valstijų status, teritorijas ir kiek state miestų, ir kiek gyventojų visame state, ir kiek atskiruose miestuose, — taip ir viso pasaulio miestų. Kaina 50c. Galima gaut pas

M. M. DOVYDAITĮ.

606 E 3-rd st.,

Wilmington

A. Ramanauskas

Bankierius, Agentas ir Notarijus.

Pirma ir vienatinė mano lietuviška Banka Massachusetts Valst. po kau-cija valdžios. Priimu pinigų į depositus ir nuošimtį moku gerą. Visokius pinigų mainau.

SIFKORTES: Jau keturi metai, parduodu į Lietuvą ir iš, taipgi į visas dalis svioto ant greičiausių Expressinių ir Pačtinių laivų visų kompanijų, taipgi Konsulio pašportus parupinu. Pasazierius paimu iš vietos ir pristatau į visas Suvien. Valst. Vietiniai ir aplinkiniai lietuviai yra manim užganadinti.

SIUNČIU pinigų į visas dalis svioto pagal kasdieninį kursą, labai greitai ir užtikrinančiai. Siuntėjas gauna žinią kad pinigai pribuvo į pačta.

NOTARIJUŠAS: Darau visokius dokumentus ir doviernastis. Visokį darbą agenturos atlieku užtikrinančiai, nes ant to prisirengęs: (dirbau 12 m. kanceliarijoj Rusijoj. mokinausi Valparaiso Univ., išdaviau ekz. į Kastl Garnę ir esmiu Pačto Superit. sk. 12). Meldžiu visų kreiptis raštu, o atsakymą apturėsite teisingą.

A. Ramanauskas, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

Vienintėlis lietuvis potografas

A. VALINČIUS

Nutraukia puikiai paveikslus kaip pavienių, taip ir grupų. Geriausia padaro šliubinius. Ant pareikalavimo einu į namus ir ant kapi-nių traukt numirelius. Iš mažų padidinu ir atmalevoju visokiom par-vom. Turiu daug visokių rėmų medinių ir misinginių. Atmykit adresą:

9 William St., Pittston, Pa.

Naujas Telefonas 404 J.

Nuo administracijos.

Permainanti antrašus. Permainydamas antrašą, prisiėsk seną ir naują antrašą, taipgi drauge kuopos numerį, kokioj kuopoj pri-guli, beko antrašas nebus mainomas.

Apskelbimai turi but apmokami iš kalno.

Pajieškojimai, balių, piknikai, prakalbos turi but apmokami: 50c. už vieną kartą, 75c. už du, \$1,00 už tris kartus. Dovanai tal-pinasi tikta S.L.A. kuopy susirinkimai.

"T e v y n ė s" administracija.

SLA. Pildomoji Taryba.**PREZIDENTAS:**

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

F. Matulaitis,
495 E. Broadway So. Boston, Mass.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
2252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Nariams SLA. knygos už puse kainas.

1	Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
2	Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3	Diedai ir Gražina, pusl. 361	25 c.
4	Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5	Gibsinis Jotis, pusl. 33	15 c.
6	Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7	Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8	Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9	Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10	Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11	Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12	Lietuviai Amerikoje, pussl. 174	81,00
13	Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14	Našlaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15	Petras Zemaitis, pusl. 60	20 c.
16	Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1,00
17	Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18	"Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899m. po 50c	

KNYGIUS:

S. Astramskas
307 W. 30-th St. New York City.

*Lietuviai! ra-
šykitės prie
Sus. Liet. A.,
dauginkit są-
narių ir kuo-
py skaitlių!...*

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinėms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas veilavas, Szarpas, Juostas, ženklelius, kepures ir marszalkoms paređus, teipgi visus bažnytinis aprėdalus. Norėdamos guodotines Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

**Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."**

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldymo
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
Sonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai nė gonbučiai, arba paslaptį ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiėsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdami visados 2 c. markę už atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uzdarbį duodame kuogieriausių. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štonikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štonose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaujami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaudų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štonyškai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antraštę:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N. Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIŲ, LAIKRODĖLIŲ, LENCIUGĖLIŲ, PUIKIŲ ŽIEDŲ, SPILKŲ, KALČIKŲ, KOMPASŲ, KRŪŽIUKŲ. Puikiausiu ARMONIKŲ, SKRIPŲ, KLERNETŲ, TRUBŲ, KONCERTINŲ ir daugybe visokių muzikališkų instrumentų. Geru BRITVŲ, visokio skyriaus DRUKAVOJIMŲ MAŠINUKŲ, ALBUMŲ FOTOGRAFIJOMS, GUMINIŲ LITARŲ, ISTORIŠKŲ IR MALDA-KNYGIŲ, visokių gražių POPIERIŲ gromatomams rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkini konvertais TUZINŲ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturint mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiųsdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daigtu. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanađos kraštus. Perkupčiai gali gauti pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.

187065

